

Současné změny početnosti rysa ostrovida v NP Šumava

V období 1990–2002 bylo v České republice získáno celkem 5217 údajů o výskytu rysa ostrovida (*Lynx lynx*). Tyto údaje pocházejí buď z přímého pozorování rysů či jejich pobytových znaků (stopy, stržená kořist, apod.), z vyhodnocení dotazníků rozeslaných do všech honiteb ČR a na pracoviště státní ochrany přírody, nebo od roku 1996 z radiotelemetrického sledování rysů na Šumavě.

Příčný pokles početnosti rysa v České republice lze spatřovat jednak ve zvětvování teritorií dospělých jedinců, v nasycenosti prostředí, v adaptaci hlavní kořisti (smrce obecného) na loveckou strategii rysa, ale hlavně v ilegálním odstřelu rysa.

Ilegální lov rysů je poměrně široce rozšířen. Jen v období 1995–2003 jsme anonymně získali 69 lebek ke kraniometrickému vyšetření. Ze 14 radiotelemetricky sledovaných zvířat bylo sedm prokazatelně nebo pravděpodobně zastiženo. V anonymní anketě se přes 10 % dotázaných myslivců přiznalo k uplácení jednoho nebo i více rysů a téměř 37 % dotázaných myslivců potvrdilo, že znají konkrétní případy ilegálního lovu.

V období 1990–1994 byl rys zaznamenán v 136 čtvercích mapovací síť (tj. 21,7 % území České republiky), stálý výskyt druhu však byl zjištěn pouze v 61 čtvercích (tj. 9,7 %). V období 1995–1999 byl znám výskyt rysa z 260 čtverců mapovací síť (tj. 35,6 % území ČR), stálý výskyt pak z 73 čtverců (tj. 11,6 %). Od roku 2000 do současnosti byl rys zjištěn pouze ve 129 čtvercích (tj. 20,5 % území ČR), stálý výskyt pak v 63 čtvercích (10,0 %).

Populace rysa dosáhla svého maxima pravděpodobně v letech 1997 a 1998, kdy byl odhad početnosti 100–150 kusů. V současnosti je odhad početnosti pouze 80–100 jedinců. Tomuto poklesu odpovídají i údaje myslivecké statistiky (tzn. jarní kmenové stavy), kdy bylo v celé České republice oproti roku 1996 (nejvyšší stav) v roce 2002 vykazováno o 30,5 % nasycených rysů méně. Ještě výraznější pokles početnosti (53,6 %) byl ve stejné době mysliveckou statistikou zaznamenán na území Čech, tedy v oblasti, kde byla populace rysa významně uměle posílena vypuštěním 17 (nebo 18) jedinců na Šumavě. Na vlastní Šumavě a v jejím podhůří (včetně Blanského lesa) byl pak vykazovaný pokles dokonce ještě výraznější.

